

ՆՈՐ-ԴԱՐ

№ 220 ՏՄՆՆԵՒԵՑԵՐՈՐԴ ՏՄՐԻ Երեքշաբթի, 14 Դեկտեմբերի

1899

Երեքշաբթի, 14 Դեկտեմբերի ՏՄՆՆԵՒԵՑԵՐՈՐԴ ՏՄՐԻ № 220

Տարեկան 10 ռուբլի, վեց ամիսը՝ 6 ռուբլի, երեք ամիսը՝ 3 ռ. 50 կ. ամիսը՝ 1 ռ., հատուկ 5 կ.

Խմբագրություն հասցեն՝ Тифлисъ. Редакция „Норъ-Даръ“
կամ Tiflis. Rédaction „Nor-Dar“

Խմբագրությունը բաց է ամեն օր (բացի տոն օրերից) ժամը 9-ից մինչև 2-ը: Ցայտարարություններն ընդունում են ամեն լիզուներով, Ցայտարարությունների բառին 2 կ. քիլոգրամների համար կրկնապատկվի:

ՆՈՐ-ԴԱՐ

(ՏՄՆՆԵՒԵՑԵՐՈՐԴ ՏՄՐԻ)

Քաղաքական-գրական ամսնորոգյալ թերթը 1900-ին կը հրատարակուի թիֆլիսում նորից դրոշմի և ծրագրով ամեն օր, բացի կիրակի և տոներին հետևող օրերից:

«Նոր-Դար»-ի տարեկան գինն է 10 ռուբլի, վեց ամսուանը՝ 6 ռուբլի, երեք ամսուանը՝ 3 ռ. 50 կ., թիֆլիսից դուրս՝ ամիսը 1 ռ. 50 կ., հատուկ գույքը՝ 7 կ., թիֆլիսում՝ 5 կոպ.:

Բաժանորդը կը գրուի թիֆլիսում՝ միմիայն խմբագրատանը:

ՄԱՏԱՆԵՐԻ լրատվությունը վճարում են տարեկան 40 ֆրանկ:

Ցայտարարություններն ընդունում են և օտար լիզուներով առաջին կրկնապատկում:

Խմբագրատանը գտնվում է Վոլոդյանյա փողոցում № 20:

Պոստով «Նոր-Դար»-ի հասցեն՝ Тифлисъ въ Редакцію «НОРЪ-ДАРЪ» կամ Tiflis (Caucase), Rédaction du journal «Nor-Dar»:

ԲՈՎԱՆԴԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջին օրը ողորդ.— Փողի ճգնաժամը մեզ մօտ:

Քրոնիկոն.— Լուրեր:

Մեզ գրում են.— Ղաջարադուց, Դու-

չեթից: 2այլ թից:

Նամակներ խմբագրություն:

Քաղաքական.— Տնտեսական լի-

տույ յուսահատություն: Դժգոհություն

գեներալների դեմ: Բռնության ոյժերը:

«Ժողովրդական» պատերազմում: Թիբե-

թիս:

Խառն լուրեր:

Հեռագրեր:

Բանասիրական.— Գիտելի այբեր:

Տեղեկատվություն:

Ցայտարարություններ:

Թիֆլիս, 13 դեկտեմբերի 1899 թ.
ՓՈՂԻ ԶԵՆՈՒԹՅՈՒՆ ՄԵԶ ՄՈՑ

Այժմ ամբողջ Ռուսիայում, առաջին և մեզ մօտ, փողի պակասությունը խիստ զգալի է, փողի

ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ԴԻԴԻԼԻ ԱՅԻՆ

Զողբը դեռ երեւում տարեկան մի-

առայող հարսն էր, որ նրա ամուսին Ղա-

ղաբը վախճանուեց:

Այդ ժամանակ նրանք ունեին երկու

տղայ և մի աղջիկ: Մտքն տանու-

հինգ տարեկան էր, հերթնապես տառը,

իսկ փոքրիկ տղան դեռ ծծկեր երե-

թայ էր:

Եր ամուսնու մահից յետոյ, Զողբը

Մաքսիմ Գորկիի հարուստ օջախ

ներքից մեկու ծառայություն, վարելա-

հողերն էլ յանձնեց իւր ամուսնու մի-

ակ ազգական աղաքա Մաքսիմի, որ նա

փոքրիկ, ցանկ ու իրեն էլ մասը տալ:

Զողբը գիւղում ուրիշ ոչ մի ազգա-

կան, ոչ մի տէր ու տիրական չունէր:

Նրա ծնողները վաղուց էին վախճա-

նուած, իսկ եղբայրները, չկարողանա-

լով տանել տանուտէրները, քանակա-

նախնի ճնշումը, գաղթել էին մի ուրիշ

հեռու գիւղ:

Մենակ էր Զողբը իւր փոքրիկների

հետ չորս պատի մէջ: Ամառը մի-

միայն մի անգամ, շաբաթ իրիկունները,

Մաքսիմ էր գալիս և ամբողջ գիշերը

մնում էր իրենց տանը, չորերը թա-

նայում էր: Գովազի Գալիֆոր-

նիան՝ Բագուն փողի ուղիղ է

տանջում. այդ հանգամանքն առ-

ջէն որոշում է գրությունը փողի

պակասության կողմից:

Ինչ եղաւ, ինչ պատահեց, որ

Բագուն իսկ փող չկայ:

Պոլիտիկ էկոնոմիկը և Ֆինան-

սիստիկը կարող են գտնել և ցոյց

տալ այդ գրությունն առաջ բերող

պատճառները, բայց մի հանգա-

մանք, որ պէտք է մեր երկիրը

փողի կողմից այսօրուայ ճգնաժա-

մային հասցնէր, այդ հաստատ է

և մեզ համար պարզ:

Փրանկ պրոուական պատերազ-

մից յետոյ անսպաս Փրանսիայից

Գիւմարիա թափուեցին հազարաւոր

միլիոններ. փողի առատությունն

առաջ բերեց նոր և անհաշիւ ձեռ-

նարկությունների, սպեկուլացիա-

ների և բոլորային խաղի չըջանը, որ

gründungs periode անունով յայտնի

փել տալու և կարգաւորելու համար:

Մէկ էլ Զողբի հարեանակի տատմը

Մաթոն էր երեքմե-երեքմե դայիս և

իւր բաղըրը գործընդունի միմիայն Զո-

ղբի դարձում սիրտը:

Զողբի միակ միմիայն Զողբի տատ-

մը Մաթոն էր:

Երբ տատմը Մաթոն գալիս էր, Զո-

ղբը բաւական չէր իւր

Մէկ էլ Զողբի հարեանակի տատմը

Մաթոն էր երեքմե-երեքմե դայիս և

իւր բաղըրը գործընդունի միմիայն Զո-

ղբի դարձում սիրտը:

Զողբի միակ միմիայն Զողբի տատ-

մը Մաթոն էր:

Երբ տատմը Մաթոն գալիս էր, Զո-

ղբը բաւական չէր իւր

Մէկ էլ Զողբի հարեանակի տատմը

Մաթոն էր երեքմե-երեքմե դայիս և

իւր բաղըրը գործընդունի միմիայն Զո-

ղբի դարձում սիրտը:

Զողբի միակ միմիայն Զողբի տատ-

մը Մաթոն էր:

Երբ տատմը Մաթոն գալիս էր, Զո-

ղբը բաւական չէր իւր

Մէկ էլ Զողբի հարեանակի տատմը

Մաթոն էր երեքմե-երեքմե դայիս և

իւր բաղըրը գործընդունի միմիայն Զո-

ղբի դարձում սիրտը:

Զողբի միակ միմիայն Զողբի տատ-

մը Մաթոն էր:

Երբ տատմը Մաթոն գալիս էր, Զո-

ղբը բաւական չէր իւր

Մէկ էլ Զողբի հարեանակի տատմը

Մաթոն էր երեքմե-երեքմե դայիս և

իւր բաղըրը գործընդունի միմիայն Զո-

ղբի դարձում սիրտը:

Զողբի միակ միմիայն Զողբի տատ-

մը Մաթոն էր:

Երբ տատմը Մաթոն գալիս էր, Զո-

ղբը բաւական չէր իւր

Մէկ էլ Զողբի հարեանակի տատմը

Մաթոն էր երեքմե-երեքմե դայիս և

իւր բաղըրը գործընդունի միմիայն Զո-

ղբի դարձում սիրտը:

Զողբի միակ միմիայն Զողբի տատ-

մը Մաթոն էր:

Երբ տատմը Մաթոն գալիս էր, Զո-

ղբը բաւական չէր իւր

Մէկ էլ Զողբի հարեանակի տատմը

Մաթոն էր երեքմե-երեքմե դայիս և

իւր բաղըրը գործընդունի միմիայն Զո-

ղբի դարձում սիրտը:

Զողբի միակ միմիայն Զողբի տատ-

մը Մաթոն էր:

Երբ տատմը Մաթոն գալիս էր, Զո-

ղբը բաւական չէր իւր

Մէկ էլ Զողբի հարեանակի տատմը

Մաթոն էր երեքմե-երեքմե դայիս և

իւր բաղըրը գործընդունի միմիայն Զո-

ղբի դարձում սիրտը:

Զողբի միակ միմիայն Զողբի տատ-

մը Մաթոն էր:

Երբ տատմը Մաթոն գալիս էր, Զո-

ղբը բաւական չէր իւր

Մէկ էլ Զողբի հարեանակի տատմը

Մաթոն էր երեքմե-երեքմե դայիս և

իւր բաղըրը գործընդունի միմիայն Զո-

ղբի դարձում սիրտը:

Զողբի միակ միմիայն Զողբի տատ-

մը Մաթոն էր:

Երբ տատմը Մաթոն գալիս էր, Զո-

ղբը բաւական չէր իւր

Մէկ էլ Զողբի հարեանակի տատմը

Մաթոն էր երեքմե-երեքմե դայիս և

իւր բաղըրը գործընդունի միմիայն Զո-

ղբի դարձում սիրտը:

Զողբի միակ միմիայն Զողբի տատ-

մը Մաթոն էր:

Երբ տատմը Մաթոն գալիս էր, Զո-

ղբը բաւական չէր իւր

Մէկ էլ Զողբի հարեանակի տատմը

Մաթոն էր երեքմե-երեքմե դայիս և

իւր բաղըրը գործընդունի միմիայն Զո-

ղբի դարձում սիրտը:

Զողբի միակ միմիայն Զողբի տատ-

մը Մաթոն էր:

Երբ տատմը Մաթոն գալիս էր, Զո-

ղբը բաւական չէր իւր

Մէկ էլ Զողբի հարեանակի տատմը

Մաթոն էր երեքմե-երեքմե դայիս և

իւր բաղըրը գործընդունի միմիայն Զո-

ղբի դարձում սիրտը:

Զողբի միակ միմիայն Զողբի տատ-

մը Մաթոն էր:

Երբ տատմը Մաթոն գալիս էր, Զո-

ղբը բաւական չէր իւր

Մէկ էլ Զողբի հարեանակի տատմը

Մաթոն էր երեքմե-երեքմե դայիս և

իւր բաղըրը գործընդունի միմիայն Զո-

ղբի դարձում սիրտը:

Զողբի միակ միմիայն Զողբի տատ-

մը Մաթոն էր:

Երբ տատմը Մաթոն գալիս էր, Զո-

ղբը բաւական չէր իւր

Մէկ էլ Զողբի հարեանակի տատմը

Մաթոն էր երեքմե-երեքմե դայիս և

իւր բաղըրը գործընդունի միմիայն Զո-

ղբի դարձում սիրտը:

Զողբի միակ միմիայն Զողբի տատ-

մը Մաթոն էր:

Երբ տատմը Մաթոն գալիս էր, Զո-

ղբը բաւական չէր իւր

Մէկ էլ Զողբի հարեանակի տատմը

Մաթոն էր երեքմե-երեքմե դայիս և

իւր բաղըրը գործընդունի միմիայն Զո-

ղբի դարձում սիրտը:

Զողբի միակ միմիայն Զողբի տատ-

մը Մաթոն էր:

Երբ տատմը Մաթոն գալիս էր, Զո-

ղբը բաւական չէր իւր

Մէկ էլ Զողբի հարեանակի տատմը

Մաթոն էր երեքմե-երեքմե դայիս և

իւր բաղըրը գործընդունի միմիայն Զո-

ղբի դարձում սիրտը:

Զողբի միակ միմիայն Զողբի տատ-

մը Մաթոն էր:

Երբ տատմը Մաթոն գալիս էր, Զո-

ներառեալ, բայց մի քանի նշաններ արդէն ցոյց են տալիս, որ, ի դէպ, եթէ Անգլիան հարկադրուած լինի նոր նուստացումներ կրելու ներկայ պատերազմի մէջ, այն ժամանակ իսկապէս պատահականութեան կրկնուեն զինուորական զեկավարող բոլոր գործիչները, սկսած զինուորական մինիստրից:

Ընդ սմին ճնշող տպաւորութիւն է թողնում այն բանը, որ անշուրջ գործադրանքի շնորհիւ կորչում են զեռ ևս երկուստարդ հասակում անպայման տաղանդաւոր սարկիլ, ինչպէս, օրինակ, զենեկաւ Ուոնհայն էր, որ սպանուած է պատերազմը դաշտում: «Մինչև անգամ յաղթութիւնն այդպիսի մարգարէ մահով գետած կլլիւնը չափազանց թանկ գնով:— Զարուհաւում է յիշեալ լրագրիւր:— Զրուստագրան շրջաններում հանգուցաւ շատ լաւ վարկ ունէր, իսկ շտապագրանքը, իւր հայրենակցները, ազգային հերոս էր համարուած նրան:

«Daily Mail»-ը ևս յայտարարում է, որ իւր իմբապետութիւնը բազմաթիւ վերաւորական նամակներ է ստացել անգլիական զինուորական զեկ, բայց անհնարին է համարում հրատարակել «հայրենակցական զգացումը»: Բայց այդ լրագրիւրը հրատարակում է լրագր. Լոստոնգիւրում նամակը, որի մէջ վերջինս պահանջում է, որ զինուորական մինիստրութիւնն իսկույն գարձաւ 100,000 զինուոր ուղարկի հարաւային Աֆրիկա: Այդ բանը լրագր. անպայման անհրաժեշտ է համարում, այլապէս դրութիւնն աւելի ևս կրիթիքական կը դառնայ: Օրինակ, ինչ տպաւորութիւն կը թողնէր ամբողջ կայսրութեան վրայ այն լուրը, թէ լրագր. Մասուէնն ստիպուած է եղել իւր ամբողջ զօրքով անձնատուր լինելու թշուառութեան:

ԲՈՒՆԻՐԻ ՈՅԺԻՐԻ

Այն ժամանակ, երբ անգլիական զօրքերի թիւն արագութեամբ պակասում է պատերազմի դաշտում, բոլորներն ուզեցին, ընդհանրապէս, աւելանում են հետազննել: Բոլորները ոչ թէ միայն զգալի կորուստներ չեն ունեցել այս երկու ամսում, այլ և, մասնաւոր զմեջ, ջին ժամանակ, նրանց շարքերը հետազննելու անհրաժեշտ էր: Կապուած իրար հետ, ցուած վերջին տեղիկութիւններից երկուսն է, որ միմիայն Ստոքոլմբերգի, Դոքթրինայի և Ռոստոկի գաւառներից բոլորներն զօրքերի հետ միացել են 5,000 աֆրիկականներին, իսկ Դէ-Ասթրի, Գոլեսթերգի և Նաուպորտի գաւառներ:

— Բանդիլիուդա Արուիլին, քանիդ խուլու Արուիլին, Դարչուն էս ուր ա գնացել, խորհրդակցել են կրկնութեան:

«Նորհրդակցի» բառը հեզնօրէն չեղանցել:

— Վալաւհ գիտեմ ոչ, — ասաց Աթիլն և անհայտնեց. հմա դրաուլին (գիշերապահները) ասին, որ ձեզ լաւան ձինն իւր լուծ գալ զէնը գնաց:

Դարչոյի անյայտանալու մասին փոքր ինչ էլ թեր ու զեմ գաւառութիւններ անհայտ յետոյ, նրան բոլորովին մոռացան զիւրապէս ու սկսեցին իրենց սովորական լինելու:

— Տէր-հայր ջան, քո կարգին մեռնեմ, ինձ մէ շարա (ճար) պիտիս անի, — Է. զիւրի գրեաց Տէր-Դէ-Ասթրի անհայտ լուծ գալ զէնը գնաց: Իրի-կուան եկեղեցու զանգակների հնչելու հետ հասել էր այդ վրելը:

— Ինչ կայ, սրբի ջան, դարդը աստ անհայտ:

Դարչուն պատմեց իւր սիրահարութեան հանգամանքը:

— Զատ բարի, յետոյ էն հարսի մահը ևս չորից մի կտոր բերել ես:

— Վա, զանա առանցի մարդ ու չուրի չի ըլի:

— Գինի, համա մը խելի դժուար բանն է:

րից—3000 հոգի. բայց զբանից, Վե. նետերստալից զէպի քո: Իրերի բանակն են դիմել 2 000 աֆրիկականներ կը-ռուելու համար բոլորների հետ միասին անգլիացիների դէմ: Աս պատահածով կարելի է, որ այժմ իսկ արդէն Նակո-ստալ-Մոյսեմո գծի վրայ բոլորներն ունին իրենց արամադրութեան տակ 25,000 ից մինչև 30,000 հոգի. Բայց սրանից, աւելանում է նաև բոլորների շարքը մտնող օտարերկրեայ սպաների և ենթասպանների թիւը: Բոլորները ներառեցին բաւականաչափ գումարներ էլ են ստանում: Ամստերդամից, օրինակ, հեռագրում են, որ այնտեղ բոլորների օգտին հաւաքուած է արդէն երկու միլիոն գումար:

ՇԵՐԻՐԻՐ ՏԱՅԸ. ՊԱՏԵՐԱՅԻՐՈՒՄ

Ներկայումս պատերազմի դաշտումն է բոլորների զօրքերի գլխաւոր հրամանատար զինեկալ Փոլքերի կլլը: Յայտնի են շատ կանանց անուններ, որոնք մասնակից են եղել իրենց ամուսնիների պատերազմի մէջ կրած նեղութիւններին, բայց զրանցից ոչ ոք այնքան համբերատար են զինացիւն չի եղել, որ քան այս հասարակ կլլը: «Փոլքեր տալը», ինչպէս անուանում են նրան Տքանսվալում, երբէք չի բաժանուել իւր ամուսնուց, երբ վերջինս կուռիլու է սղել բնիկների կամ անգլիացիների դէմ: Նա հրացան գիտէ բաւանցիլ այնպէս, ինչպէս ամեն մի բոլը, բայց այժման պատերազմի մէջ նա աւելի զթուլեան քրոջ գեր է կատարում, քան թէ զբնուրդի: Նա անհայտ աւելի ուշադրութիւն է դարձնում այն բանի վրայ, որ իւր ամուսնին զրկեցնելը չէր պատերազմի դաշտում, մաքրում պատերազմի է ամուսնու վրանը, նրա համար պերագուրներ է պատրաստում: Բոլորները վաղուց արդէն սովորել են իրենց գլխաւոր հրամանատարի կնոջը աստուած կամ կտրտոք զնայելու կամ որեւէ ազգային գերապաւ պատրաստուելու իւր ամուսնու վրանի առաջ: Մասնաւոր ժամանակը նա խնամում է վրա-ւորներին: Բայց զբանից «Փոլքեր տալը» ամուսնու օգնութիւն է գործում և խորհրդով: Առում են, որ 1871 թուականին Մալիւս լեւան մօտ տարած յաղթութեան համար ևս բոլորները պատրաստ են նրա տուած խորհրդին: Մի քանի անգամ «տալը» վտանգի մէջ է եղել, բայց Փոլքերի կլլը ոչ մի ուշադրութիւն չի դարձնում վտանգի վրայ, երբ կործան վերաբերում է իւր «Գլխիկին»:

— Հաջորդ չէ, տէր-հայր ջան, իմ խաթրու պիտիս անի:

— Ըրեւում ա՛ լաւ տղայ ես, որդի ջան, կանիմ՝ համա մի կարմիրը (տասն բուրլանոց) կանիմ: Էն հարսի մօր անունը էլ ա զիտես:

— Գիտեմ, գիտեմ, մօր անունը Թագուհի է... Ընդ, վի կալ էս հինգ մանկի ու գլխի արա, տէր-հայր ջան: Թէ վուր բանը գլուխ էկաւ, իսկ էն ժողքը քիս համա մէ լաւ խառ փառաջացու էլ իմ պարտքն ըլի:

— Է՛հ, օրհնելու լինիս, որդի, — հինգ բուրլանոցը կանխապէս գրպանը կրկնելով ասաց տէր-հայրը և սկսեց «գիր» անելը:

Թողի մի քառորդ թերթի վրայ տղաւորքու պատկերի ձեռքի մի բայ նկարեց: Դրա տակ մի երկու սող ա-րարեքէն տառերի նման հարկուց յետոյ, հայերէն աւելացրեց. «Շողարի տղայ Դարչուն սիրի Թագուհու աղջկի Զողբին» ու կարդաց:

— Վա, էդ ինչ իս ասում, տէր-հայր, թէ չիմ սիրում էստի ինչ իմ չիւնում. դու էն լնց գիր, վուր նա ինձ սիրի, նա:

— Նա էլ կըրի, նա էլ կըրի, վախի մի, զեռ համարի, որդի, էս ձեռն ա էս լնց. հալա եւաշ միւսներն էլ զըրեմ, յետոյ:

Մի քառորդ թողի վրայ էլ նայն ձեռքով աղջկայ պատկեր նկարեց ու արա-

Թ ի ի Ր Բ ի Ա

«Նիւյոքի գործակալութեան» Կ. Պոլսից հեռագրում են, թէ անշուրտ այն պատահածով, որ ուստաց դեպքում առաջագրութիւններ էր արել պատերազմական տուգանքի ապագիւններն անկանոն կերպով վճարելու մասին, — Թուրք կառավարութեան՝ Միւրադի և Հալիպի ֆինանսական գործակալներն արձակուած են իրենց պաշտօնից, — Թէ է, ըստ երևոյթի, այդ պաշտօնականները գործում էին Կ. Պոլսից ստացուած հրահանգների համաձայն:

— «Lok. Anz»-ի Կ. Պոլսի թղթակիցը հաղորդում է, որ գերմանացիները մի նոր խաղաղ յաղթանակ են տարել Թուրքիայում: Բանն այն է, որ գերմանական պրոֆեսոր Ռիլիքը ծրագրել է ինքնաշարժիկ հաղաթ-Փաշայում կառուցանել մի հիւսնապատ, որ պիտի ունենայ նորապէս բոլոր յարմարութիւններն ու 600 մահակալ: Սրա հետ միասին նայն պրոֆեսորը ծրագրել էր կազմել հիմնիկ զինուորական-բժշկական մի դպրոց զինուորական 1000 բժշկի համար, որոնք կարողային կլլ-նիկական կրթութիւն ստանալ: Դասաւանդութեան եղանակը մշակուած էր համաձայն գերմանական մեթոդի: Դրա հետ միասին պիտի հիմնուի նախապատրաստական մի ուսումնարան, որի մէջ պիտի աւանդուեն օտարերկրեայ նորագոյն երկու լեզու և բնական գիտութիւններ: Սուլթանի իրազեկով հաստատուած են այդ բոլոր ծրագրերը: Թողիակցի կարծիքով, առանձնապէս հետաքրքրութեան արժանի է այն հանգամանքը, որ սուլթանը հրամայել է գերմանական լեզուի դասաւանդութիւնը պարտադրել կացութեան յիշալ ուսումնարաններում:

— Թուրք լրագրների ասելով, կառավարութիւնը Գերմանիա է ուղարկում զանազան զօրաբաժիններից 20 հոգի նոր սպաներ կատարելագործելու համար զինուորական գիտութիւնների մէջ: — Նայն լրագրները հաղորդում են, որ կառավարութիւնը մտադրել է նոր հիւսնապատութիւններ հիմնելու Գերմանիայի և Աւստրիայի մի քանի քաղաքներում:

ԽԱՆՆԼՈՒՐԵՐ

Դ Է Ս Ի Ց. Դ Է Ն Ի Ց

ՀԵՏԵՐԳՐԵՎՈՒՄ

Զիբրի ապաստանարան. — Խեղճ բերկին նման տառերի տակից հայերէն անհայտնեց. «Թագուհու աղջկի Զողբին սիրի Թագուհու տղայ Դարչոյին»:

Այդ որ կարգաց. Դարչուն ուրախութիւնից նստած տեղից շարժուեց:

Այս գործողութիւնից յետոյ, տէր-հայրը վերցրեց ձիւն ասիական ձիւ մի մաշուած պալատ և բոլորի շուրջը դարձեալ, իբրեւ արաբներն-գրեկով, իւր ասելով՝ թիւսմ արեց ու հայերէն աւելացրեց. «Ընչպէս էս նալը կըրակումը պողանայ, կնպէս էլ Զողբի սիրտը Դարչոյի վրայ պողանայ»:

— Էդ ինչով իս գրում, տէր-հայր, մեկանի նման չէ ու:

— Ինչպէս կարելի ա, որդի, թանաքը ինչ գործութիւն ունի, որ բեր (նեղ-գործութիւն) անի. սա թիւսմն արած կարմիր գինի ա, մէջը խառնած զաֆ-նան (քրքում) ու մուշկը, շատ լաւագործ և աս էս մուշկը, Թեհրանից եմ բերել տալով, ըստեղծութեան ճարտար չի:

— Էս թղթերը էսպէս մէկ մէկու վրայ կըրգեն, — Դարչոյի պատկերը Զողբի պատկերի վրայ գինով աւելացրեց տէր-հայրը, — ու նրա չեմքումը կը թաղեն, որ վրովը շուտ-շուտ անց ու դարձանի: Յետոյ տալով թղթի կըրակը և աս էս մուշկը, Թեհրանից եմ բերել տալով, ըստեղծութեան ճարտար չի:

— Էս թղթերը էսպէս մէկ մէկու վրայ կըրգեն, — Դարչոյի պատկերը Զողբի պատկերի վրայ գինով աւելացրեց տէր-հայրը, — ու նրա չեմքումը կը թաղեն, որ վրովը շուտ-շուտ անց ու դարձանի: Յետոյ տալով թղթի կըրակը և աս էս մուշկը, Թեհրանից եմ բերել տալով, ըստեղծութեան ճարտար չի:

Դարչոյի պատկերը Զողբի պատկերի վրայ գինով աւելացրեց տէր-հայրը, — ու նրա չեմքումը կը թաղեն, որ վրովը շուտ-շուտ անց ու դարձանի: Յետոյ տալով թղթի կըրակը և աս էս մուշկը, Թեհրանից եմ բերել տալով, ըստեղծութեան ճարտար չի:

ձիբր. ամբողջ իրենց կեանքում աշխատում են, աղաներին ու փաշաներին թէ ֆոյ ման ածում և վերջը, երբ գործի անընդունակ են դառնում — ընկնում են ու գիտէ որ աղաների ճանկը: Գիտէ և օգրանց վրայ խաղաղ տանել: Գործականի հնցողի ջանքով այժմ նրանք կարող են իրենց հանգիստ տալ յատուկ ձիբրի ապաստանարանում: Այդ բաւական չէ. Զինեկան ածնին այդ ձիբրի համար յատուկ ճաշկերպութիւն պատրաստում. հանդիսի օրը ձիբրին նախ տալիս են առաւ վարձակ, իսկ յետոյ իւրաքանչիւր օր իւր ձիբին հրաժեշտում է իւր բերած անուշեղենները, կարկանդակները, մրցեղները: Որքան մարդիկ պիտի նախանձնեն այդ ձիբրի վիճակին, որոնք թիւր 30 է առ այժմ, նպատանարանի ընտանում է:

Հրաշք. — Մարտիկ քաղաքի մօտակայքը, Ման-Լուի դիւղում, պարտադրուած են մի խոյ, որ 25 պուղ է կըրում. նրա բարձրութիւնը է 1,27 մետր, իսկ երկարութիւնը 2,25 մետր: Հրաշք չէ ըստ ինչ է: Մարդկային ստամոքսը, ինչպէս երևում է, դեռ շատ հրաշքներ է անելու:

ՋՈՒՐՆԱԼԻՔ

— Այս քս արած ծառայութիւն չէ անգլիական զինուորական, էլ, աւանակ, դատարկագործ, խաբարայ... մէկ ուրիշը լինելը քու տեղը, մինչև մահը չէր մոռանալ, որ այս ամենը, ամենը ինձ ես պարտական...:

— Այնպէս չէ, որքան Խաչերիս, որ մեծանի հրեշտակ կըրաւում:

— Հալիլ թէ, արիւն:

— Ինչու էք կանկաւում:

— Դժուար է մինչոյն բանը երկու անգամ լինել:

— Էյ, սպասուր, լրագրներն ինձ մօտ ըլի:

— Լրագրները, աղա, պահողի վերի յարկումն են:

— Ուրիշն էլ ինձ տար լրագրների մօտ:

— Ինչ անպիտան եղանակ է. անհրաժեշտ, իսկապէս... արտա գործում. ինչ հրաշքի եղանակ է, ծառերը ծաղկում, առուններ խոխոյում, թռչուններ երգում... Ինչ թողն էք ամենից անի պիտու, պ. Զարեհեմ:

— Հալ... բնեմով, սպիտակ սուտով, տիկին:

ՇՈՒՐՆԱԼԻՔ

— Առանց կարիքի խիղճը գրաւ մի զին:

— Եթէ հարուստ ես, ծածկիր այդ, իսկ եթէ աղքատ — ևս առաւի:

— Իրքան մի խոյը ճշմարիտ լինի, այնքան էլ վերաւորական կըլինի:

— Նա չէ յիմարը, որ յիմար է, այլ նա, որ կարծում է, թէ ինչօք է:

— Եթէ քեզ երեսիդ գոլում են, նը-շանակում է, որ ուղիւն փոխ փոխ լընդ ըլի:

— Բաժանուած կիւն կըրեմ աստա-նայ է:

— Գաւառիւց յետոյ ոչ մի բանի մի գործանալ:

Դարչոյի սիրտը թնդաց տէր-տէրի այս խօսքերի վրայ. նրան թուաց, թէ Զողբը իւր սիրտը արդէն գծում է: Այս ամենից յետոյ մի ուրիշ թղթի կը-տարի վրայ միմիայն արաբներն տառերի նման բանի խաղաղութիւն, եռանկիւ-նաձեւ ծաղիկ ու յանձնեց Դարչոյին:

— Էս գիրքն էլ մի մարտի փալտի մէջ կըրցես, կըրգես արաբագրիկ ստա-տուր վրայ, կըրաւարկիդ. — սա էնպիսի մի գործութիւն ունի որդի, որ ուր որ գնա՞ս՝ ամեն տեղ էլ փակուած դռները առաջիդ բաց կանի:

— Բանի օր էր, որ թալիսմանի գրքը ձեռքին՝ Դարչուն մնացել էր մոլորում, չգիտէր՝ ո՞ւմ միջոցով թողել տար: Ինչքան սիրտ չէր անում և ուրիշին էլ իւր գաղտնիքը յայտնել չէր ուղում: Երկու տատանուելուց յետոյ, գրքը իւր ծառային տուեց, որ տանի Զողբի չեմքումը թաղել: Բայց կանխապէս յորդո-րաններով ու սպառնալիքներով նախա-պատրաստեց նրան, որ գաղտնիքը ոչ ոքի չյայտնի:

Այնուհետեւ գիտեմք մի քանի օր շարունակ ձին ինքը չէր ջուրը ցանում: Երբ «գրքերը» թաղուած էին, պայան էլ կրակում լաւ չիկացած էր, այն ժամա-նակ ձին ինքը ջուրը տարաւ, որպէս զի եթէ Զողբին անհետ, գուցէ գրքերի ներգործութիւնը երեւայ:

Դարչոյի բերմունքով, Զողբը ջրի կու-

— Տաւր բուրի խնդրի, որ մէկն ստանալ:

— Վախեցի կըրակից, շրջեցից և պա-ռաւ աղջկանից:

— Բու լաւ գործերիդ մասին ինքդ հրատարակիր, վառ գործերը բարե-կամներդ էլ կըրհաւան:

— Նշարում ամենահամեղ բանը հասարակական կարկանդակն է:

— Մի խնայի, միշտ գլուխ տուր, զրանից երեք մնաս չես ստանալ:

— Բաշ եղիք, դա ձիբի բաւականութիւն է:

— Միայն քեզ խաղաղ:

Բաղդդ ուրիշի գրաւումը որոնիր:

— Գրակից կարելի է ապահովագրուել, կնոջից՝ ոչ:

— Երկար մաղը խելը չի աւելացնի, խուզած մաղը խելը չի պակասեցնի:

— Օղնութեան կանչը՝ երբ քեզ լը-տող կայ:

Հետաքրքիր

ՀԵՌԱԳՐՆԵՐ

ԼՈՒՆԴՈՆ, 10 դեկտեմբերի — Դեռ-ն պրոտուտ տեղեկութիւն է ստացուած, որ ծովակալութիւնը որոշել է մօտ 700 հոգի ուղարկել օգնելու համար Աֆրի-կայում ծառայող ծովագնացներին: Առա-ւօտայ լրագրները հաշուած են, որ Տուգիայի մօտ սպանուած, վրաւո-րուած և անհետ կորած են ընդամենը 1,100 հոգի:

«Times»-ին Կալիֆոռնից հեռագրում են դեկտ. 9-ին, որ անգլիացիների կող-մից հնդկաստանից ոչ մի նոր օժանդա-կիչ զօրք չի պահանջուած, և հնդկական նոր զօրքը հաւաքելու մասին եղած լուրերը, հիմք չունեն: Ճիշտ է, ա-ռանց որեւէ երկրպի կարելի է հընդ-կաստանից ուղարկել հեծեալների մի գունդ և ուրաքանչեւ, որովհետեւ ներկայումս հնդկաստանում գտնուած անգլիական զօրքերի ընդհանուր թիւը հասնում է 65,000-ից մինչև 66,000 հո-գու, իսկ կամաւորների ընդհանուր թիւը — 20,000-ից մինչև 30,000-ի:

ՊԱՐԻՑ. — Ներկայումս Գարիգուտ գաղութի Տրանսվալի ներկայացուցիչ Լայդը «Matin»-ի աշխատակցին ասել է, որ միջամտութեան մասին վերջերս յայտարարուած փորձերի մասին իրեն ոչինչ յայտնի չէ արդէն: Նրա համար, որ ինքը իւր կառավարութեան հետ ոչ մի հաղորդագրութիւն չունի: Եթէ Գրի-գըրը մինչև անգամ կամենար օգուտ քաղել որեւէ չէզոք պետութեան բարի ծառայութիւններից, նա չէր կարող այդ անել, որովհետեւ հնարաւորութիւն չունի եւրոպայի իւր ներկայացուցչի հետ հաղորդակցելու: Ի վերջոյ Լայդն ասել

ձին ուսին աղբիւրից տուն էր գալիս ուղղակի Դարչոյին դէմ-դանդիման: Գա-տահամար այս անգամ նրանց հայեացք-ները հանդիպեցին միմեանց: Այս երկ-րորդ անգամն էր: Սկզբում Դարչուն շատ ուրախացաւ, այդ հանգամանքը գրեթէ նորագործութեանը վերագրելով: Բայց իսկայն Զողբի ծով-ծով տըքերի մէջ մի խոհմ ու միաժամանակ այնպիսի մի սառը-հալարտ հայեացք նկատեց, որ սարսափով դգաց այդ կնոջ անմատչե-լիութիւնը:

Այնուհետեւ այլևս Դարչուն Զողբին չուտ-չուտ չէր տեսնում: Իսկ եթէ եր-բեմն պատահամբ հանդիպում էին մի-մեանց, Զողբը նրա դէմքին բոլորովին չէր նայում:

«Վա, թիւսմն էլ սուտ դուս կան, վայ թու մաղիցն ան շուրիցը չտարայ, նրա համա չէ աղիւղում, ինչն իրեն այո-պէս խօսում էր Դարչուն:

Մի օր էլ երեքը անդադրեց ու տոտ-մէր Մաթային բաց արեց բանը, նստա-պէս լաւ խաղաթ (քնայ) խոստանալով Մաթոն յանձնառու չեղաւ:

— Էդ ինչ ես ասում, — ասաց նա, — ուղում ես մաղիւր գլխիցս փետի:

— Դէ լաւ, լաւ, վուր էտնց է, քարը վի կալ տակը դի, Մաթաղ նստի, թոյ ոչ որ չեմանայ:

Դարչուն Զողբին հարաւորեց:

է. «Մենք ամեն պատճառ ունինք ապագայի վրայ նայելու վստահութեամբ. խաղաղութիւնը մենք սիրում ենք աւելի, քան փառքը: Ես համոզուած եմ, որ Պրետորիայում ամեն բոլոր պատրաստ են հաշտութիւն ընդունելու, միայն թէ ապահովեն երկրի անկախութիւնը, բայց ներկայումս Վրիգերը նիւթական հնարաւորութիւն չունի իւր հայեացքների արտայայտելու նրանց, որոնք շահ ունին, որ պատերազմը չառ շուտով վերջանայ:»

ԲԵՐԼԻՆ.—«Berliner Tag»-ին Լոնդոնից հեռագրում են. «Daily Mail»-ի Նիւ-Եորկից, Ջիքզոյի հոլանդական հասարակութեան նախկին նախագահ Պետերի ֆոն-Զաքսը ստացած տեղեկութիւններից երևում է, որ Եմերիկայում բռնկւելիք օգտին եղած շարժմանը նպաստում են ազգային շատ անձեր, որանց թում Նիւ-Եորկի բուրգոյսար վան-էյկը և հաագի ամերիկական նախկին ներկայացուցիչ Ռոբերտ Ռոզելֆը, որոնք թաղում աշխատում են բռնկւելիք օգտին:»

ՎԵՆԵՇ.—Կայսրը երեկ ընդունեց Վարու միւստրութեան հրաժարականը և այսօր Վիտտելին նշանակեց երկաթուղիների մինիստր. նրան էլ յանձնուած հաւ ժամանակաւոր նախագահութիւնը մինիստրական խորհրդի մէջ: Վելիերայը նորից նշանակուած է պետութեան պաշտպանութեան մինիստրը, Լենդովսկին—մինիստր առանց պորտֆելի: Այնուհետև կայսրը միւս մինիստրութիւնների կառավարութիւնները յանձն է բաժանում: Նրանց հետեւալ կառավարիչներն են. Բլումֆելդին—երկրագործութեան մինիստրութեան կառավարութիւնը, Տոմմերլին—ներքին գործերի մինիստրութեան, Եօրկալ-Կոլին—ֆինանսների մինիստրութեան, Ստերրալին—առևտրի մինիստրութեան, Զրոտաին—արտադրատնութեան մինիստրութեան, Բերդին—դատաւարութեան և լուստրութեան մինիստրութեան:

ՊԱՐԻՅ.—«Daily Mail»-ը հաղորդել էր, թէ Լայպը Գերմանիայի խնդրել էր միջնորդ լինել Անգլիայի և Տրանսիլանիայի միջև հաշտութիւն կայացնելու համար: «Agence National»-ը լիազորութիւն ունի պատճառաւ հերքելու այդ հաղորդագրութիւնը:

ԲԵՐԼԻՆ.—Լոնդոնի լրագրողները հաղորդում են, թէ անգլիական բոլոր զորքերին հրապարտուած է յետ նահանջել: Բուլլերը նահանջ կրտայ դէպի Էտուկորա, Գաուելը՝ դէպի Գուինատուն, մինչև որ օգնութեան ուղարկուող մեծաքանակ զօրքերի տեղ հասնելը հընարաւորութիւն կրտայ ընդհանուր յարձակում զօրքերու Լեդի-Սմիտը և Կիմբրելլը թողնում են բազմի բերմունքին:

ՊԱՐԻՅ.—«Հաւաստի գործ»-ը հրատարակել է հեռագրայ հաղորդագրութիւնը. «Տրանսիլանիայի ներկայացուցիչ դոկտ. Լայպը խնդրում է մեզ յայտարարել, որ «Daily Mail»-ի այն լուրը, թէ ինքը խնդրել է ֆրանսիական կառավարութեան միջնորդութիւնը, հիմք չունի:»

ՕԲԵՍՍԵ, 12 դեկտեմբերի.—Անդրհասա փոթորիկները շուրջնաւերը ցրել են զանազան կողմեր: Գանոնաւոր նաւաղանցիկները դադարած է ձգեցնաւերն ուղանում են մի քանի օրերով: ԼՈՆԴՈՆ.—Գնեկայ Ռոբերտսը Սաուտ-համպտոնից մեկնեց Հարաւային Աֆրիկա՝ այնտեղի զօրքերի գլուխ անցնելու համար:

ՆԻՒ-ԵՕՐԿ.—Հէյը կարգադրեց քրեական կատարել այն գործի առթիւ, որ Անգլիան Դեկադա ծովածոցում բռնկել է ամերիկական ալիւր տանող նաւեր և յայտարարել, թէ դա պատեւազանական մարտանիշն է պարտէլ: ԿԵԼԵՆ.—Վճռուած է Կապիանդ ուղարկել բրիտանական հեծեալների

մի զունդ, նմանապէս և տեղական պահեստի 2,000 ձի:

ՊԵՏԻՆ, 10 դեկտեմբերի.—Հրաման է հրատարակուած, որով դրամական խոշոր վարձատրութիւն է խոստացուած նրանց, որոնք կառավարութեան ձեռքը կը յանձնեց Գանդ-Նու-Վէյին՝ կենդանի կամ մեռած: Որովհետև Գանդ-Նու-Վէյը ներկայումս գտնուում է հոնդ-Գոնդում, այդ պատճառով այդ հրամանը մի և նոյն է, թէ առաջարկում է սպանութիւն կատարել բրիտանական զորութիւնների սահմաններում:

ՎԵՆԵՇ.—Սերբիական զինուորական մինիստրը վախճանուեց այստեղ կաթուածից: Դեկտեմբերի 13-ին մամիլը կուղարկուի Բելգրադ:

ՊԱՐԻՅ.—Ազգային ժողովը 300,000 ֆր. յատկացրեց Կայսր Ալեքսանդր III-ին արձան կանգնեցնելու համար: Իշխանի ռոճիկը օրոշեց մի միլիոն ֆր. և տար վիճարանութիւններից յետոյ ընդունեց ներքին և արտաքին գործերի մինիստրութիւնների բիւջէները՝ աւելացնելով այդ մինիստրութիւնների գաղտնի ֆոնդը մինչև 120,000 ֆր.:

ԽՈՐԱԳԻՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ՝
ՍՊԱՆՏԱՐ ՍՊԱՆՏԱՐԱՆ

Տ Ե Ղ Ե Վ Ս Ո Ւ

Այսու խորին շնորհակալութիւնս եմ յայտնում արժանապատիւ այն քահանայից, մանաւանդ շնորհունակ սարկաւազաց և դպրաց, այլ և ազգականաց, բարեկամաց և սերելի ժողովրդաց, որոնք բարեհաճեցան շնորհ բերել և պատուել հանգուցեալ ողորդս՝ սարկաւազ Աստուածատրոյ յուղարկաւորութիւնն: Միաբան Աւետեաց կեդեցույ Վշտալի՝ Գէորգ քահ. Արուեստ (183) 1—1

ԿԱՆԱՆՑ ՀԻՒՆԵՒՆՈՑ

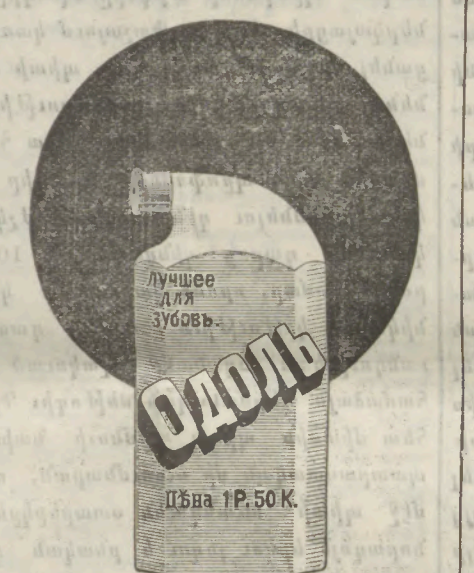
ՆԱԽԵՐԱՐՈՒՄ ՀԻՒՆԵՒՆՈՑ
(Սուղակ, Սարդուլայ փողոց, № 64)
(սեպտեմբերի տուն)

Հեռախոս № 130
Երթեկի հիւանդների ընդհանուր ընդունելութիւն կրկնաբար լինելու և ուրբաթ օրը ժամ 2—4-ը ցերեկը վճարը հիւանդների կարողութեան համաժամ, մասնաւոր ընդունելութիւն ամսական օր՝ ժամը 8—10 առաւօտեան—վճարը 2 ր.: Դեկտեմբրի հիւանդներ և ծնողները կանայք ընդունուած են գիշերուայ և օրուայ ամեն ժամանակ, բայց այդ մասին առաջուց տեղեկութիւն պիտի տրուի. վճարը որոշուած է ըստ դասակարգների: 2ունեորները ձրի են: Դեկտեմբրի բաժանմունքը ընդունողները վճարում են 1 ր. 50 կ. մինչև 8 ր. մի օրու գիշերուայ համար. ծնողները կանայք բաժանմունքը մանուկները—1 ր. մինչև 5 ր. մի օրու գիշերուայ համար: Երկուցից աղատուելը 10 ր. մինչև 50 ր.: Անդամահատութիւն ըստ համաձայնութեան ժամանակ ձրի: 2ունեորների համար 1 ալան մահճակալ է դրուած իւրաքանչիւր բաժանմունքում, ուր տեղաւորուած են նրանք տեսչի և նրա պ. պ. ընկերների առարկութեամբ ձրի: Հիւանդանոցի տէր և տեսուչ Մ. ՄԿՏՁԵՆ

ՎԼԱԴԻՄԻՐ ԳՅՄԻՆՈՒՄ ԵՆ
Հինգ տեղ ունեցող կարեւորներ ռալին առ. 7 ժ. գիշերում է Մէթում, Թիֆլիս հասնում է հետեւեալ օրը. 6 ժ. 30 ր., երկրորդը—առ. 9 ժ. գիշերում է Գուգարում, հասնում Թիֆլիս հետեւեալ օրը. 7 ժ. 55 ր. Վեց տեղ ունեցող օմնիքումներ առանց գիշերելու. առաջին առ. 11 ժ. Թիֆլիս հասնում է հետեւեալ օրը. ցեր. 1 ժ. 20 ր., երկրորդը—եր. 8 ժ., հասնում է Թիֆլիս հետեւեալ օրը. 10 ժ. 15 ր.: Լինէլկա, առանց գիշերելու,—ցեր. 6 ժ., հասնում է Թիֆլիս հետեւեալ օրը. 3 ր. 6 ժ. 10 ր.: ԱՆԻՐԿՈՎԻՍԵՆ ԵՐԿՐՈՒՂԻ
Մարդասիր № 1 գնացքը Բագուից Թիֆլիս մեկնում է ցեր. 4 ժ. 15 ր., հասնում Թիֆլիս առ. 8 ժ. 40 ր.:

Թիֆլիսից Բագու մեկնում է առ. 9 ժ. 10 ր., հասնում է Բագու 8 ժ. 32 ր.: Մարդասիր № 3 գնացքը Բագուից Թիֆլիս մեկնում է ցեր. 12 ժ. 20 ր., Թիֆլիս հասնում է եր. 6 ժ. 38 ր., Թիֆլիսից Բագու մեկնում է եր. 7 ժ. 37 ր., հասնում է Բագու առ. 8 ժ. 12 ր.: Մարդասիր № 2 գնացքը Բագուից Թիֆլիս մեկնում է առ. 9 ժ. 15 ր., Թիֆլիս հասնում է եր. 8 ժ. 53 ր., Թիֆլիսից Բագու մեկնում է եր. 9 ժ. 23 ր., Բագու հասնում է ցեր. 11 ժ. 40 ր.: Պոստային № 4 գնացքը Բագուից Թիֆլիս մեկնում է եր. 9 ժ. 05 ր., Թիֆլիս հասնում է առ. 9 ժ. 45 ր., Թիֆլիսից Բագու մեկնում է առ. 11 ժ. 25 ր., Բագու հասնում է առ. 6 ժ. ր.:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Դր. Ժ. Մեսիան, առամի և բերանի հիւանդութիւնների մասնագէտ, որը գիպում ունի Պարիզի առամիա բուժական ինստիտուտից, բազմաթիւ փորձեր է կատարել ՕԴՈԼԵ վրայ, որը նա իւր հիւանդների վրայ գործադրում է ամեն օր: Ի վերջոյ նա եղել է հետեւեալ եղանակով ինքնին. ՕԴՈԼԵ գերազանց դեղ է առամիները ողորդելու համար և ամեն կողմից արժանի է խորհուրդ տալու, որ գործածեն այս հեղուկը: Ունենալով հաճելի, խիտ թարմացող համ, ՕԴՈԼԵ մեկնոյն ժամանակ չի պարունակում իւր մէջ ոչ մի այնպիսի բաղադրութիւն, որ կարողանայ վնասել տոտամները կամ բերանը: ՕԴՈԼԵ համապատասխանում է այն բոլոր պահանջներին, որ ես անում եմ բերանի մահրակենսաբանական մարմինների վրայ իմ կատարած աշխատանքների հիման վրայ: ՕԴՈԼԵ մի հակաանկան միջոց է, որն առնում է բերանը փոխելու առաջը, ուստի և թոյլ չի տալիս, որ բերանը հոտի և առամիները փոխն: (Մ.) 181547 2—1

Հոյս տեսան
ԿԱՐԱՊԵՏ ԱՓԻՆԵԱՆԻ
1900 թ.
ԾՈՅԻ ԵՒ ՊԱՏԻ
(Շիրակ)
ՕՐՇՈՐՇՆԵՐԸ

Ծոցի օրայցիցը դարձաւորում է հայ մի քանի գործիչների պատկերներով, ունի նոր յաւելում, ընդարձակ բժշկական, հարուստ երազան և նոր գուարձակ վիճակարան: Պատի օրայցիցի մէջ կան բարոյական լրատւներ, նոր ծիծաղաշարք առակներ՝ մալա նաւը-Էդլինից, Գալի-Բէլի-ձից, Պըլլաուրուց, այլ և ժողովրդական առածներ, վրդապան լէլներ, ընտիր քանաստեղծութիւններ, ժողովրդական երգեր, հայոց և կեղեցական պատմութիւնից հատուածներ, զուարճալի պատմութիւններ. բժշկական, անտեսական, արհեստագործական և այլ օգտակար ու հետաքրքիր տեղեկութիւններ: Գները՝ 2 օրը—20 կ., պատկը—50 կ.: Գումարով գնողներին լինում է զիջում Դիմիլ Ալեքսանդրով Կարպետ Ալինան. կամ Alexandrople Karapet Arinian (Caucase) (150) 20—8

ХВОЙНАЯ ЭСSENция
о. -петербургской
ТЕХНО ХИМИЧЕСКОИЛАБОРАТОРИИ
Здоровое комнатное дезинфекионное средство, распространяет приятный, бальзамический запах хвои на, леса.
На каждом флаконе требуется собственноручно - ручную подпись красными чернилами провизора РАФАИЛА ЭЛИАШЕВА.
Главный Склад:
С.-Петербург, Коломенская, д. № 12.
Продается вездѣ
(М.) № 59331 18—5

КАПИЛИЕРИН
НОВОЕ
СОВЕРШЕННО
БЕЗВРЕДНОЕ
СРЕДСТВО
ВОЗВРАЩАЕТ СЫДЫМЬ
ВОЛОСАМЪ
ИХЪ ПРЕЖНІЙ ЦВѢТЪ
ЦѢНА 2 РУБ.
А.СІУИКЪ
(М.) 109466 № 52—10

КАЗБЕКЪ
V годъ изданія
ОТКРЫТА НА 1900 Г. ПОДПИСКА
ЕЖЕДНЕВНОЕ ИЗДАНИЕ.
ГАЗ. ПОСВЯЩЕНА НУЖДАМЪ КАВКАЗА
Подписная плата для городскихъ подписчиковъ:
На годъ 6 р. на 1/2 г. 3 р. 50 к.
Для иногородныхъ:
на годъ 7 р. на 1/2 г. 4 р.
Плата за объявленія со строки петида:
Передъ текстомъ 15 коп., послѣ текста 8 коп.
Подписка принимается во Владикавказѣ, въ Главн. Конт. Новые подписчики на 1900 годъ будутъ получать газету въ те-кущемъ 1899 году, со дня подписки бесплатно.
(Ф.) 3—3

ТАМАРЪ ИНДИЕНЪ
КАРПИНСКАГО.
Слабительные конфеты.
Не заключаютъ въ своемъ составѣ ничего раздражительнаго. Принимаются не измѣняя ни въ чемъ ежедневныхъ привычекъ.
ПОЛУЧАТЬ МОЖНО ВО ВСѢХЪ АПТЕКАРСКИХЪ МАГАЗИНАХЪ
ГЛАВНЫЙ СКЛАДЪ:
Варшава, Аптека Фр.В. Карпинскаго, Электраланая ул. № 39, соб. домъ.
Цѣна коробки въ 12 штукъ 75 коп.
Адресъ для телеграммъ: ВАРШАВА, КАРПИНСКІЙ.
171 20—9

РУССКОЕ ЭЛЕКТРИЧЕСКОЕ ОБЩЕСТВО
„УНИОНЪ“
(М) №43239 26—10

УЧИТЕЛЬ ТАНЦЕВЪ
Л. П. Оверлло.
Обучаетъ кромѣ всѣхъ новыхъ и прежнихъ танцевъ еще вновь полученному танцу Русская Кадрилья „Желанна“ По средамъ спеціальныя уроки мазурки. Судебная ул. д. Луинова № 31 противъ окр. суд. Общ. условія, отъ 11 до 2 и отъ 5 до 8 вечера.